

ลักษณะทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมของภาคใต้

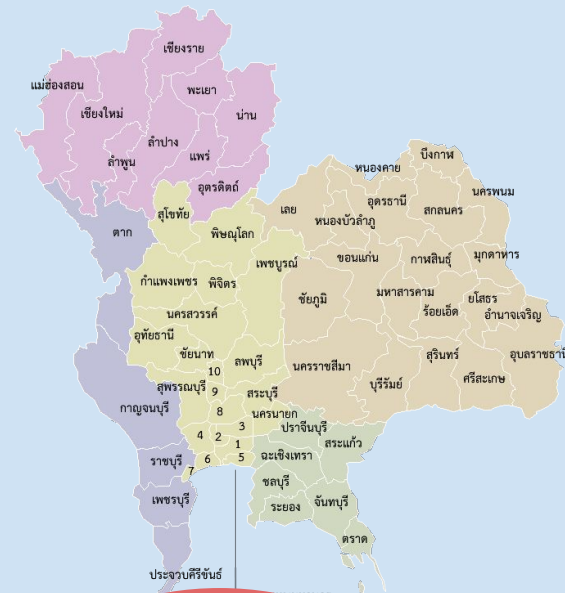
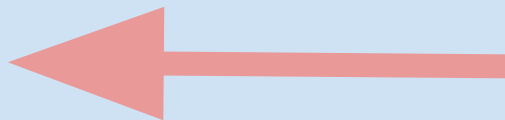
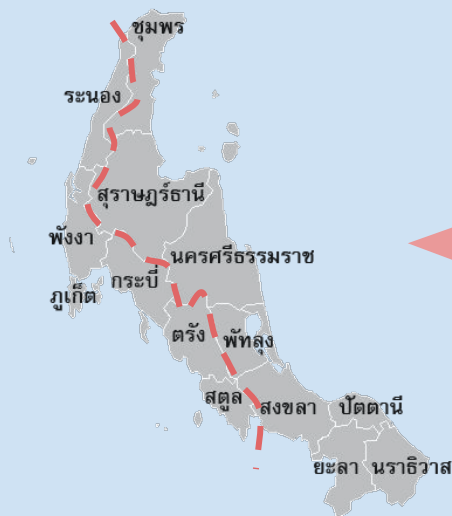
โดย 1109

ลักษณะทาง กายภาพ

1. ขนาด

- มีพื้นที่ประมาณ 70,715 ตารางกิโลเมตร
- ประกอบด้วย 14 จังหวัด: ภาคใต้ฝั่งตะวันออก และภาคใต้ฝั่งตะวันตก
- ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มี 9 จังหวัด: ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
- ภาคใต้ฝั่งตะวันตก มี 5 จังหวัด: ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล

2. อาณาเขตติดต่อ

- ทิศเหนือ มีพื้นที่ติดต่อกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ทิศตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อกับอ่าวไทย
- ทิศตะวันตก มีพื้นที่ติดต่อกับมหาสมุทรอินเดีย
- ทิศใต้ มีพื้นที่ติดกับประเทศมาเลเซีย

3. ลักษณะภูมิประเทศและโครงสร้างทางธรณีวิทยา

- ภาคใต้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นคาบสมุทรโดยมีทะเลขนานอยู่ 2 ด้าน
 - ตะวันออกด้านอ่าวไทย และตะวันตกด้านทะเลอันดามัน
- มีลักษณะภูมิประเทศแบ่งได้ 2 เขต: เขตเทือกเขา และเขตที่ราบ

3. ลักษณะภูมิประเทศและโครงสร้างทางธรณีวิทยา

เขตเทือกเขา

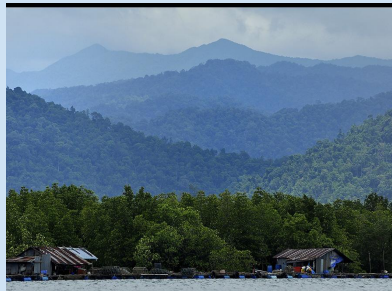
- มีลักษณะการวางตัวในแนวเหนือ-ใต้ เช่น
 - เทือกเขาตะนาวศรี เป็นพรมแดนกันเขตแดนไทยกับพม่า
 - เทือกเขาสันกาลาศีรี เป็นพรมแดนกันเขตแดนไทยกับมาเลเซีย
 - เทือกเขาภูเก็ต อยู่ทางตะวันตกของภาค
 - เทือกเขานครศรีธรรมราช เป็นแกนกลางของภาค

เทือกเขาตะนาวศรี

เทือกเขาสันกาลาศีรี

เทือกเขาภูเก็ต

เทือกเขานครศรีธรรมราช

3. ลักษณะภูมิประเทศและโครงสร้างทางธรณีวิทยา

เขตที่ราบ

- ที่ราบในภาคใต้มีลักษณะยาวขนานระหว่างภูเขาและชายฝั่งทะเลแคบ
- ตะวันออกเป็นชายฝั่งแบบยกตัว
- ตะวันตกเป็นชายฝั่งแบบยุบตัว

ชายฝั่งแบบยกตัว

ชายฝั่งแบบยุบตัว

ลักษณะของชายฝั่งทะเลภาคใต้

- ภาคใต้มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 1,825 กิโลเมตร
- แบ่งเป็นชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกตั้งแต่ชุมพรถึงนราธิวาส ยาว 960 กิโลเมตร และชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกยาว 865 กิโลเมตร ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ชายฝั่งด้านตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย):

- เป็นหาดทรายกว้าง เป็นฝั่งทะเลที่มีการยกตัวของพื้นที่
- มีสันทรายจอย
- มีอ่าวขนาดใหญ่ เช่น อ่าวบ้านดอน อ่าวชุมพร อ่าวสวี เป็นต้น

ชายฝั่งด้านตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน):

- เป็นฝั่งทะเลจมตัว
- มีชายหาดเว้าแหว่งและเป็นหาดน้ำลึก
- มีป่าชายเลนขึ้นตามชายฝั่ง
- มี ซวากทะเล (การยุบจมบริเวณปากแม่น้ำขนาดใหญ่)
- มีอ่าวที่สำคัญของฝั่งทะเลตะวันตก ได้แก่ อ่าวระนอง อ่าวพังงา อ่าวกระบุรี อ่าวกันตัง เป็นต้น

4. ลักษณะภูมิอากาศ

- ลักษณะภูมิอากาศภาคใต้เป็นแบบร้อนชื้น
- แถบมรสุมคือมีฝนตกชุกสลับกับฤดูแล้งสั้นๆ
- ไม่มีฤดูหนาว เนื่องจากอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร
- ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือทำให้ฝนตกชุกตลอดทั้งปี
- จังหวัดที่มีฝนตกชุกที่สุดคือ ระนอง และจังหวัดที่มีฝนตกน้อยคือ สุราษฎร์ธานี

5. ทรัพยากรธรรมชาติ

ประกอบด้วยทรัพยากรทั้งหมด 4 ชนิด:

- ทรัพยากรดิน
- ทรัพยากรน้ำ
- ทรัพยากรป่าไม้
- ทรัพยากรแร่ธาตุ

ทรัพยากรดิน

- ภาคใต้ส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย
- มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูก
- ส่วนบริเวณที่ราบลุ่มต่ำ (พรุ) มีน้ำท่วมขังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้
- ส่วนที่ราบลุ่มแม่น้ำใช้ปลูกข้าว และสวนผลไม้
- ส่วนดินบริเวณที่สูงเป็นดินเหนียวหรือดินลูกรัง เหมาะในการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

ทรัพยากรน้ำ

- ภาคใต้มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี
- แต่มีปัญหาในการขาดแคลนน้ำเนื่องจากมีแม่น้ำสายสั้น ๆ
- ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้
- ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากการขุดเจาะบ่อบาดาลและได้จากเขื่อนต่าง ๆ
- ได้แก่ เขื่อนคลองหลา เขื่อนปัตตานี เขื่อนราชชประภา

เขื่อนคลองหลา

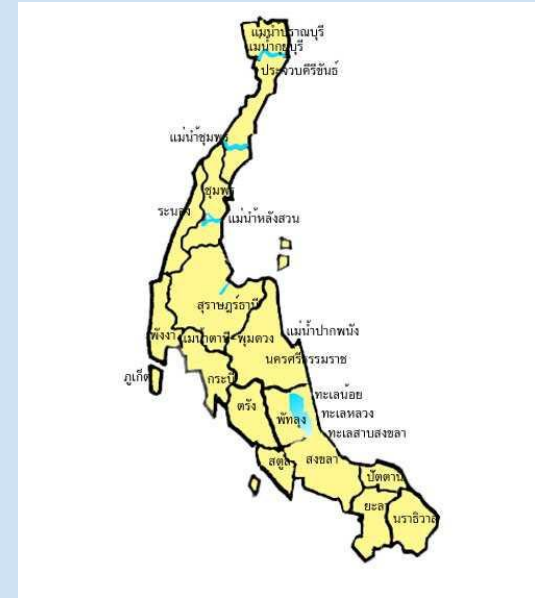
เขื่อนปัตตานี

เขื่อนราชชประภา

แม่น้ำที่สำคัญของภาค

- แม่น้ำของภาคใต้เป็นสายสั้น ๆ เนื่องจากมีพื้นที่น้อย และไหลลงสู่อ่าวไทย
- เช่น แม่น้ำชุมพร แม่น้ำปัตตานี แม่น้ำตาปี แม่น้ำสายบุรี
- ส่วนแม่น้ำโขงเป็นพรมแดนธรรมชาติที่กั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย
- ส่วนแม่น้ำปากจั่น (แม่น้ำกระบือ) กั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับพม่า
- แม่น้ำตรังไหลลงสู่ทะเลอันดามัน

แม่น้ำโขง

แม่น้ำปากจั่น

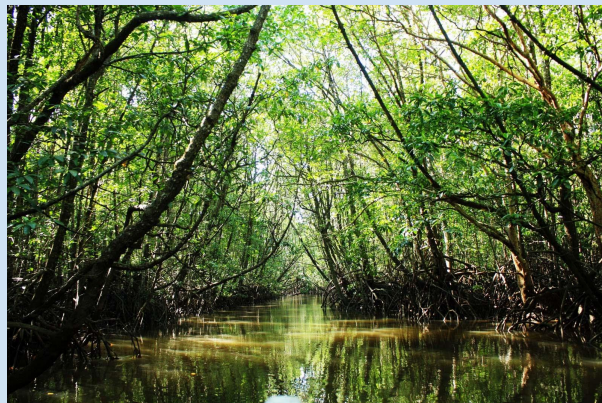
แม่น้ำตรัง

ทรัพยากรป่าไม้

- พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ในภาคใต้เป็นป่าดิบชื้นตามเทือกเขา และป่าชายเลน
- จังหวัดที่ป่าไม้มากที่สุดคือ สุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นป่าแพะ ป่าโคก ขึ้นปะปนกับทุ่งหญ้าสะวันนา
- ไม้ที่สำคัญของภาคใต้ คือ ไม้เบญจพรรณ(ไม้แบบก่อสร้าง)และไม้จากป่าชายเลน

ป่าดิบชื้น

ป่าชายเลน

ไม้
เบญจพรรณ

ทรัพยากรแร่ธาตุ

- ภาคใต้มีแร่ธาตุหลายชนิด
 - แร่ดีบุก
 - แร่พลวง
 - แร่ทังสแตน
 - ทองคำ
 - แร่ฟลูออไรด์ , ยิปซัม , ดินขาว
 - ถ่านหิน
 - น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

แร่ดีบุก

แร่พลวง

แร่ทังสแตน

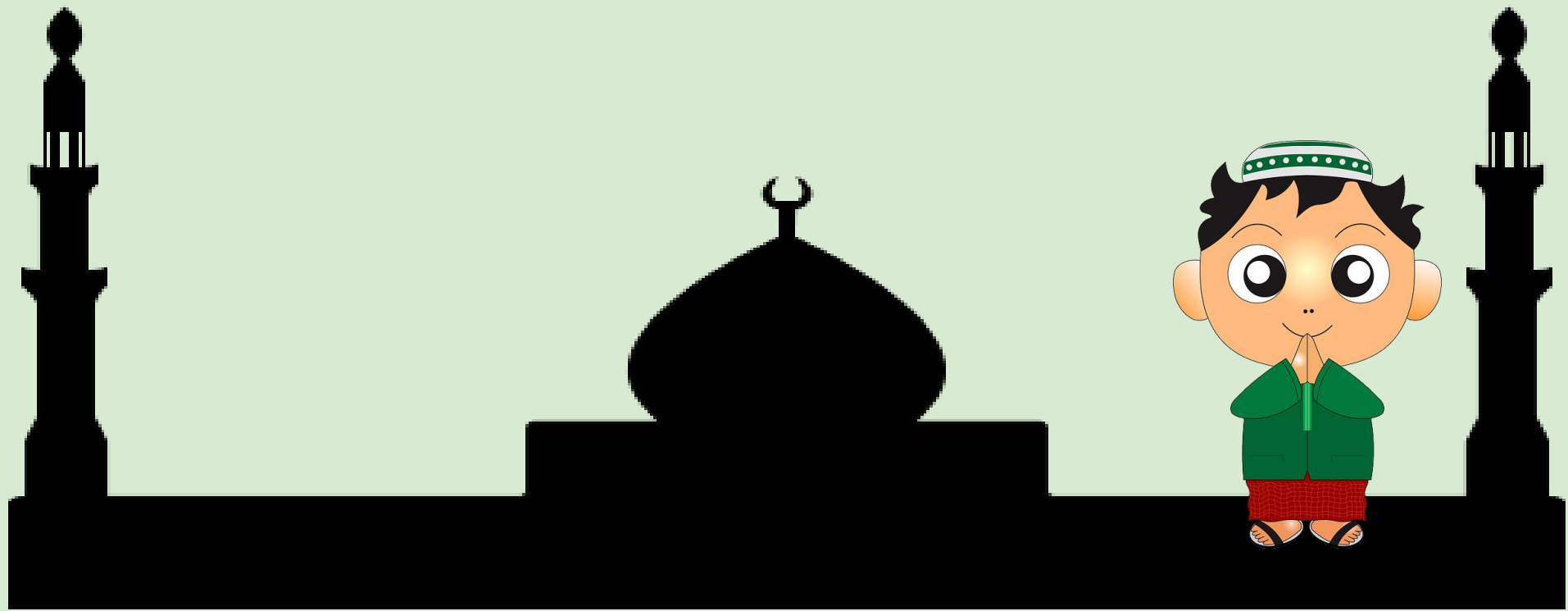

แร่ฟลูออไรด์

ยิปซัม

สังคมและวัฒนธรรมของภาคใต้

ประชากรในภาคใต้

ภาคใต้ เป็นภูมิภาคที่มีจำนวนประชากร เยอะสุดเป็นอันดับที่ 3 ของประเทศไทย โดยประชากรในภาคใต้ สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. ชาวไทยพุทธ - ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณภาคใต้ตอนบน
2. ชาวไทยมุสลิม - ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในแถบชายแดน
3. ชาวไทยใหม่ หรือ ชาวไทยเล - ชาวพื้นเมือง ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในบริเวณชายฝั่ง และเกาะในด้านทะเลอันดามัน ชุมชนชาวเลที่ใหญ่ที่สุด อยู่ที่เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล และ เกาะสุรินทร์ จ.พังงา
4. เงาะ หรือชนเผ่าซาไก - มีรูปร่างเตี้ยแคระ ผมหยิก มีอยู่บ้างใน อ.ธารโต จ.ยะลา และในป่าของจ.ตรัง ชนเผ่าซาไก จะยึดหลักความเชื่อและหลักประเพณีของชาวป่า

ประชากรในภาคใต้

ประชากร - ศาสนา

1. ศาสนาพุทธ
2. ศาสนาอิสลาม - มีการสร้างมัสยิดที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ตั้งอยู่ที่ จ.ปัตตานี

ประชากร - ภาษา

ภาษาที่ใช้กันในภาคใต้ จะมีความแตกต่างกันไปตามท้องถิ่น หรือจังหวัดที่อาศัย ภาษาที่ใช้ในภาคใต้ จะมีสำเนียงที่แตกต่างไปจากภาคอื่นๆ คือเสียงห้วน และพูดเร็ว แต่ยังคงเป็นภาษาไทยอยู่

ส่วนในบริเวณชายแดนภาคใต้ จะมีการใช้ภาษามลายู และภาษายาวี ประชาชนที่ไม่ได้ รับประทานอาหารในโรงเรียนที่มีการสอนภาษาไทย จะไม่สามารถใช้ภาษาไทยได้

ตัวอย่างภาษาถิ่นใต้: นาฬิกา → นากา

ทะเล → เล

ภาษา - วัฒนธรรมการพูด

ภาษาถิ่นใต้ มีลักษณะคำพูดที่รวบ ลั้น สามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันตก - จะไม่ออกเสียงตัวสะกดในแม่กก
2. ภาษาไทยถิ่นใต้ตะวันออก - ออกเสียงตัวสะกดแม่กกชัดเจน
3. ภาษาใต้ถิ่นจังหวัดสงขลา
4. ภาษาไทยถิ่นใต้สำเนียงเงาะเห

ประชากร - การประกอบอาชีพ

การประกอบอาชีพของประชาชนในภาคใต้ จะขึ้นอยู่กับทำเลที่อยู่

อาชีพหลักในภาคใต้ ได้แก่:

1. การทำนา
2. การทำสวนยางพารา
3. การทำไร่อ้อย
4. การทำสวนผลไม้
5. การเลี้ยงสัตว์
6. การจับสัตว์น้ำจืด
7. การประมงชายฝั่ง

วัฒนธรรมและประเพณี - วัฒนธรรมทางอาหาร

- มีลักษณะผสมผสานระหว่างอาหารไทยพื้นบ้านกับอาหารอินเดียได้ และ มีความคล้ายคลึงกับอาหารมาเลเซีย
- นิยมอาหารประเภทแกงและเครื่องจิ้ม
- ลักษณะเด่น คือ มีผักเป็นผักจิ้มหรือผักแกล้มทุกมื้อ ภาษาท้องถิ่น เรียกว่า "ผักเหนาะ"
- นิยมใส่ขมิ้น เคยหรือกะปิเพื่อเป็นเครื่องปรุงรส
- นิยมรับประทาน "ขนมจีน"
- ชาวไทยมุสลิมนิยมรับประทานน้ำบูดู

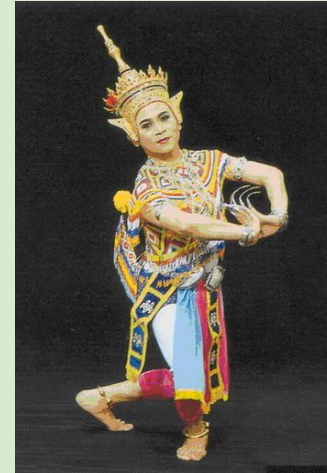
วัฒนธรรมและประเพณี - วัฒนธรรมการแต่งกาย

- ชาวภาคใต้ใช้ผ้าหลายรูปแบบ ทั้งผ้าฝ้าย ผ้าแพร ผ้าเขียนลายเทียน ผ้ามัดย้อม
- ผ้าที่มีชื่อที่สุดของภาคใต้ คือ ผ้ายก
- ผู้ชายนิยมนุ่งโสร่ง
- ผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าปาเต๊ะหรือผ้าบาติก
- ในปัจจุบันคนใต้อ่านส่วนใหญ่จะนุ่งเสื้อผ้าตามแฟชั่นที่มีขายอยู่ตามท้องตลาดทั่วไป

วัฒนธรรมและประเพณี - วัฒนธรรมด้านศิลปะการแสดง

- **โนรา** เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่เป็นที่นิยมของคนในภาคใต้
- **หนังตะลุง** เป็นการแสดงมหรสพพื้นบ้าน แสดงโดยการเชิดตัวแผ่นหนังวัวหรือหนังแพะ
- **รองเง็ง** เป็นการแสดงประเภทศิลปะการเต้นรำประกอบดนตรี ที่เป็นที่นิยมของคนพื้นเมืองในแถบ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเพณีที่สำคัญในภาคใต้

- ประเพณีชักพระ
- ประเพณีแห่ผ้าขึ้นพระธาตุ
- ประเพณีสารทเดือนสิบ

